

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ &
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Ανάσες Καππαδοκίας

28 & 29
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2024
Ανιχνεύοντας Διαδρομές, Δίκτυα και Δεσμούς
στην Πολιτιστική Κληρονομιά

Άρεως 10, Μοναστηράκι

www.mnep.gr



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού



Μουσεία Νέοτερου
Ελληνικού Πολιτισμού



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ



European Heritage Days
Journées Européennes
du Patrimoine



Ευρώπη, μια κοινή κληρονομιά



COUNCIL OF EUROPE

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ



ΔΙΚΤΥΟ
MIKRASIATIS.GR

Ανάσες Καππαδοκίας

Το Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ένωση Καππαδοκικών Σωματείων διοργανώνει στο πλαίσιο της επετείου μνήμης των 100 χρόνων από την έλευση του Προσφυγικού Ελληνισμού μετά την Μικρασιατική Καταστροφή και του εορτασμού των «Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2024», διήμερη εκδήλωση στην αυλή του μουσείου.

- Η εκδήλωση περιλαμβάνει θεατρική παράσταση σε κείμενο και σκηνοθεσία του Γιάννη Παναγιωτίδη, εστιασμένη σε όψεις του καππαδοκικού πολιτισμού, με θέμα την καθημερινότητα των Ελληνορθόδοξων κοινοτήτων διαφόρων περιοχών της Καππαδοκίας, ήθη και έθιμα αυτών γύρω από το γάμο, την κηδεία, τον τρόπο εκδήλωσης πίστης και θρησκευτικής λατρείας, την εργασία, παισιωμένες με μουσική, τραγούδι και χορό, καθώς και παρουσίαση της παραδοσιακής διατροφής της Καππαδοκίας με ζώσες γεύσεις και συνταγές. Μέρος των διαλόγων αποδίδεται σε τοπικές διαλέκτους, οι οποίες ακόμη και σήμερα ομιλούνται σε κάποιες περιοχές της Β. Ελλάδας.

- Μουσικοχορευτική παράσταση με παραδοσιακά τραγούδια και χορούς των Ελληνορθόδοξων κοινοτήτων διαφόρων περιοχών της Καππαδοκίας.

- Προβολή του ντοκιμαντέρ «Sunflowers» της Ayla Torun για την ανταλλαγή πληθυσμών στο πλαίσιο της Συνθήκης της Λωζάνης, που γυρίστηκε στη Σινασό της Καππαδοκίας το 2018

Σκοπός των εκδηλώσεων είναι η διαφύλαξη και ανάδειξη της ιστορικής και πολιτισμικής μνήμης και της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς του καππαδοκικού πολιτισμού, όπως τα μετέφεραν από την γενέθλια γη της Καππαδοκίας οι ανταλλάξιμοι πληθυσμοί με τον αναγκαστικό εκπατρισμό τους, σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λωζάνης.



ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ανάσες Καππαδοκίας

ΣΑΒΒΑΤΟ
28-9-2024

Θεατρική παράσταση «**Ανάσα Καππαδοκίας**»
Κείμενο - σκηνοθεσία: Γιάννης Παναγιωτίδης
Ώρα έναρξης 19.30

Ηθοποιοί:

Ηλιάνα Παναγιωτούνη - Καππαδοκία
Μαίρη Σαουσοπούλου - Μακρίνα
Γιάννης Παναγιωτίδης - Γιορντάνς και

Από τον Θεατρικό - Πολιτιστικό Σύλλογο Καππαδοκών Ν. Καβάλας οι ερασιτέχνες ηθοποιοί

Μαρία Λασκαρίδου - παππαδιά
Κική Ιωαννίδου - Ελσάιτ
Ευριπίδης Κυπραίος - Γοργόρς
Θεοδώρα Νοβακίδου - Αννίκα
Κατερίνα Παπαδοπούλου - Μαρίνα
Μαρία Μισσιριάν κόρη - νύφη

Διδασκαλία χορών :

Δημήτρης Δανιηλίδης

Μουσικό σχήμα:

Μάνος Κουτσαγγελίδης : κανονάκι - τραγούδι
Σωτήρης Μαργώνης : βιολί
Γιώργος Παππάς : ούτι - σάζι
Βασίλης Οικονόμου : κρουστά

Ήχος - φωτισμός:

Γιάννης Γρίβας

Video - φωτογράφιση:

Κυριάκος Λουλακούδης

Χοροί και τραγούδια από διάφορες περιοχές της Καππαδοκίας

Ώρα έναρξης 12.00

Χοροδιδάσκαλος: Δημήτρης Δανηλίδης

Τους χορούς αποδίδουν τα χορευτικά τμήματα των μελών της Πανελληνίας Ένωσης Καππαδοκικών Σωματείων:

- Αδελφότητα Προκοπιέων Αθηνών – Πειραιώς Άγιος Ιωάννης ο Ρώσος
- Μικρασιατικός Σύλλογος Αναβύσσου
- Πολιτιστικός Σύλλογος Φάρασα Καππαδοκίας Μοσχάτου
- Πολιτιστική Ένωση Μικρασιατών Ν. Ιωνίας «Η Καππαδοκία»
- Σύλλογος Πανελλαδικής Αδελφότητας Καππαδοκικών Καρδίτσας «Η Ζωοδόχος Πηγή»
- Σωματείο «Η Νέα Σινασός»

Χοροί – τραγούδια και περιοχές

Σινασός:

Εσύ που σέρνεις το χορό

Σήμερα η σημερινή

Ίσος

Σύλλη Ικονίου:

Τσιφτ

Χορός των μαχαιριών

Καισάρεια:

Λεϊλαλούμ

Χαρμάν γερί

Φάρασα:

Σεί τα τα

Χορός με τα γλέξιε

Ες Βασίλη

Πανακαππαδοκικός χορός

Κόνιαλι

Προβολή ντοκιμαντέρ «Sun Flowers»**της Ayla Torun για την ανταλλαγή των πληθυσμών στο πλαίσιο της Συνθήκης της Λωζάνης**

Ώρα έναρξης: 13.30

Η **Ayla Torun** είναι ακαδημαϊκός, επίκουρη καθηγήτρια Νέων Μέσων και Επικοινωνίας στο Πανεπιστήμιο Nisantasi της Κωνσταντινούπολης σκηνοθέτις ταινιών ντοκιμαντέρ που διερευνά τις μειονότητες και τη μετανάστευση μέσα από τον κινηματογράφο.

Στην συγκεκριμένη ταινία που γυρίστηκε στη Σινασό Καππαδοκίας το 2018 αφηγείται την ιστορία της Σινασού, μέσα από αφηγήσεις Ελλήνων και Τούρκων ανταλλαγέντων, βάσει της Συνθήκης της Λωζάνης του 1923.

Η ταινία έχει διακριθεί κι έχει επιλεγεί για προβολή σε διεθνή φεστιβάλ ντοκιμαντέρ, όπως στα Φεστιβάλ “Aegean Docs” στη Λέσβο, “Beyond Borders” στο Καστελόριζο, στην Τουρκία, στη Βοστώνη κ.α.

«Ανάσες Καππαδοκίας» στο Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού

Το Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού ιδρύθηκε το 1918 και είναι το μοναδικό δημόσιο μουσείο του Υπουργείου Πολιτισμού που πραγματεύεται τον νεότερο ελληνικό πολιτισμό μέσα από τα τεκμήρια της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας. Η νέα μόνιμη έκθεση, που εγκαινιάστηκε τον Δεκέμβριο του 2023, στεγάζεται σε μια ιστορική γειτονιά του κέντρου της Αθήνας, που αποτελείται από δεκαοκτώ κτήρια του 19ου και 20ου αιώνα και σωζόμενα μνημεία, συνολικής έκτασης 4.000 τ.μ. Περίπου 3.000 εκθέματα της μόνιμης έκθεσης, που χρονολογούνται από τα μέσα του 18ου αιώνα ως τα τέλη του 20ου, φιλοξενούνται σε δέκα εκθεσιακές ενότητες πλαισιωμένες από οικογενειακές γωνιές, διαδραστικές ψηφιακές εφαρμογές και εποπτικό υλικό που συνθέτουν την εικόνα ενός σύγχρονου αλλά με ιδιαίτερη ταυτότητα Μουσείου.

Το Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού διαθέτει έναν σημαντικό αριθμό περίπου 1.000 αντικειμένων από τη Μικρά Ασία, τον Πόντο και τη Καππαδοκία, που μεταφέρθηκαν στην Ελλάδα από τους Έλληνες πρόσφυγες μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή και τη Συνθήκη της Λωζάνης.

Τα αντικείμενα από την Καππαδοκία που περιλαμβάνονται στη νέα μόνιμη έκθεση εντάσσονται σε τρεις εκθεσιακές ενότητες ως εξής:

Στο Κτήριο 2, στην εκθεσιακή ενότητα με τίτλο **«Για την πίστη και τη λατρεία μας»**, όπου παρουσιάζονται οι τρόποι έκφρασης του θρησκευτικού συναισθήματος και η σύνδεση της εκκλησιαστικής τελετουργίας με τη λαϊκή παράδοση και τα λαϊκά έθιμα, εκτίθενται τα παρακάτω αντικείμενα:



**Οθωμανικό φερμάνι για την άδεια
επισκευής εκκλησίας στην κωμόπολη
Νεάπολη (Νέβσεχιρ) της Νίγδης,
χρονολογία 1848.**



**Εκκλησιαστική καντήλα με
αφιερωματική επιγραφή σε
καραμανλίδικη επιγραφή για την
εκκλησία Αγίου Θεοδώρου, 1882.**



Τετραευαγγέλιο, τυπωμένο στη Βενετία το 1811 με επάργυρη στάχωση και χρονολογία 1843. Εντοπίστηκε στην Ήπειρο.



Δίδυμοι εκκλησιαστικοί δίσκοι με αφιερωματική επιγραφή σε καραμανλίδικη γραφή, εργαστήριο Ιωαννίνων, 1822.



Στο Κτήριο 3, η εκθεσιακή ενότητα **«Από που είστε; Από που είμαστε;»** πραγματεύεται τις δύο βασικές συνιστώσες της ιστορικότητας: τον τόπο και τον χρόνο της νεότερης ελληνικής ιστορίας, που δομούν την ταυτότητα και συνθέτουν τις ιδιαίτερες πατρίδες των σύγχρονων Ελλήνων.

Στην ενότητα εκτίθενται τα παρακάτω αντικείμενα με προέλευση από την Καππαδοκία:

Οθωμανικό φερμάνι για την απαγόρευση των παρεμβάσεων των αρχών στις εκκλησίες και στα μοναστήρια της Νεάπολης (Νέβσεχιρ) της Καισάρειας, με χρονολογία 1838.



Εκκλησιαστικό βιβλίο σε καραμανλίδικη γραφή, το έφεραν μαζί τους στην Ελλάδα πρόσφυγες από την Κερμίρα της Καισάρειας.

Κιβωτίδιο με παράσταση του Αρχαγγέλου Μιχαήλ και εγκοπή για νομίσματα, πιθανόν από εκκλησία. Το έφεραν μαζί τους στην Ελλάδα πρόσφυγες από την Κερμίρα της Καισάρειας.



Στο Κτήριο 8, η εκθεσιακή ενότητα **«Τι φορούσαν; Τι φοράτε;»** παρουσιάζει την ελληνική παραδοσιακή ενδυμασία από τον 18ο έως τις αρχές του 20ου αιώνα. Οι παραδοσιακές φορεσιές φανέρωναν το στενό δέσιμο των ανθρώπων με τον τόπο και την κοινότητα όπου ζούσαν, υπηρετούσαν τη διαχρονική ανάγκη της ένδυσης και του στολισμού και δήλωναν το φύλο, την ηλικία, την καταγωγή, την κοινωνική και οικονομική κατάσταση και τις αισθητικές αντιλήψεις.

Στην ενότητα εκτίθενται τα παρακάτω αντικείμενα με προέλευση από την Καππαδοκία:



Κεφαλομάντηλο, μέρος γυναικείας φορεσιάς από το Ικόνιο της Μ. Ασίας.



Γυναικεία φορεσιά από τη Νίγη της Καππαδοκίας των αρχών του 20ου αιώνα.



Φωτογραφία των αρχών του 20ου αιώνα από τη Νίγη της Καππαδοκίας

Πανελλήνια Ένωση Καππαδοκικών Σωματείων (ΠΕΚΣ)

Η ΠΕΚΣ ιδρύθηκε το 2008, με σκοπό τη συνένωση και το συντονισμό των προσπαθειών των συλλόγων των καππαδοκικής καταγωγής προσώπων, πάνω σε θέματα που αφορούν την έρευνα, την ανάπτυξη και προβολή του πολιτισμού της Καππαδοκίας και αριθμεί ως μέλη της 58 σωματεία από όλη την Ελλάδα.

Στο πλαίσιο τούτο, η ΠΕΚΣ εκδίδει βιβλία και διοργανώνει ημερίδες, συνέδρια και συμπόσια, εκθέσεις που αναδεικνύουν μέσα από ιστορικές, αρχαιακές, γλωσσολογικές και λαογραφικές προσεγγίσεις, αναλύσεις και μελέτες, την ιστορική ανά τους αιώνες συμβολή της Καππαδοκίας στον ελληνοχριστιανικό πολιτισμό.

Παράλληλα όμως με τις υπόλοιπες δράσεις της, η ΠΕΚΣ αναπτύσσει και σημαντική κοινωνικά επωφελή δραστηριότητα με την εθελοντική Ιατροκοινωνική Ομάδα που οργάνωσε το 2011, αποτελούμενη από εθελοντές ιατρούς και νοσηλευτές (45 τον αριθμό), με σκοπό την παροχή πρωτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας σε άτομα τα οποία διαμένουν σε απομακρυσμένες από κέντρα υγείας περιοχές. Η Ιατροκοινωνική Ομάδα τελεί υπό την Αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου κι έχει προσφέρει υπηρεσίες μέχρι στιγμής σε πάνω από 4.500 ανθρώπους, κάθε ηλικίας και φύλου και γι' αυτή την δραστηριότητα, έχει λάβει βραβεύσεις και διακρίσεις.



Διοργάνωση:

Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού

- Ελένη Μελίδη, Προϊσταμένη Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού
- Κατερίνα Μπίχτα, Προϊσταμένη Τμήματος Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης, Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού
- Ουρανία Ράπτη, Επιμελήτρια Τμήματος Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης, Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού

Πανελλήνια Ένωση Καππαδοκικών Σωματείων:

- Θεοφάνης Ισακίδης, Πρόεδρος
- Βασιλική Παπαδοπούλου, Αντιπρόεδρος